

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

МЕСЕЧЕН

Б Ю Л Е Т И Н

АПРИЛ, 2009

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се намира в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>

Информацията в бюлетина не е пригодна за изследователски, юридически и бизнес цели. Подходяща информация за тези цели, преминала през стандартен контрол, може да се получи чрез официална заявка до НИМХ.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено на БАН в областта на метеорологията и хидрологията с предмет на дейност:

- метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни и анализи за химическото и радиоактивното замърсяване на въздуха и водите;
- краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози на времето и водите и фенологичното развитие и формиране на добиви от земеделските култури;
- изследвания по физика на облаците, валежите и активните въздействия върху тях;
- обезпечаване с научно-приложни изследвания, експерименти, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски работи в областта на природните и инженерните науки;
- експертни оценки и експертизи при неблагоприятни хидрометеорологични явления и колебанията на климата;
- обучение за степен “Доктор”, специализанти и дипломанти в сферата на компетентност на НИМХ.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптическа обстановка

I.2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1–2.IV В южната периферия на антициклон и циклонално барично поле над западното и централно Средиземноморие времето е облачно, с превалявания от дъжд, в югозападните райони с гръмотевици. Температурите се понижават.

3–5.IV В антициклонално барично поле времето е слънчево. Дневните температури се повишават.

6.IV През Гърция преминава плитък циклонален вихър, с временно увеличение на облачността и слаби превалявания в най-южните райони.

7–8.IV В размито барично поле времето е сравнително топло, с разкъсана облачност.

9–12.IV В югозападната периферия на антициклон с център над Европейска Русия от изток–североизток прониква по-хладен въздух. Преобладава слънчево време, с временни увеличения на облачността. Само на отделни места превалява и прегърмява.

13–14.IV През Гърция преминава плитък средиземноморски циклон. Времето е хладно, облачно, с превалявания.

15–18.IV Атмосферното налягане се повишава, но баричното поле остава размито и в следобедните часове на отделни места има превалявания. Температурите се повишават и на 17 и 18.IV е сравнително топло.

19–22.IV Страната попада под влияние на средиземноморски плитки циклони, развиващи се на запад от Балканите. На места има валежи с гръмотевици. Отначало е относително топло, но на 22.IV с преминаването на плитък вихър през Гърция, в комбинация с антициклон с център над Беларус, вятърът се усилва и температурите се понижават.

23–24.IV Атмосферното налягане се повишава. Установява се слънчево време, но сутрин е студено, с масови слани. Сутрешните температури в отделни райони се понижават до -2 , -3 °C.

25–26.IV В периферията на антициклон, с център преместващ се от Прибалтика в югоизточна посока, от североизток прониква сравнително студен въздух. На много места превалява дъжд, в планините – сняг.

27.IV Баричното поле е антициклонално. Валежите спират и облачността намалява. Отново има слани, но на по-малко места.

28–30.IV Атмосферното налягане се понижава, осъществява се циклонално преобразуване на баричното поле. Температурите се повишават, но въздушната маса се лабилизира. Има краткотрайни валежи, придружени от гръмотевици на повече места на 30.IV.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

Средната температура през април е между 9.8 и 14.1 °C в равнините. В почти цялата страна температурите са около и малко над нормата за месеца. Най-голямо наднормено отклонение на температурата (1.7 °C) е измерено в Тетевенско, както и в районите на Исперих и Севлиево (1.6 °C). Най-високите температури (между 22.6 и 26.8 °C) са измерени в Разград (19.IV) и Русе (30.IV). Най-ниските температури са между -3.5 °C (в Добрич на 4.IV) и -0.2 °C (в Кюстендил на 27.IV). По планинските върхове средната месечна температура е над нормата, като отклоненията са между 0.8 (на вр.Рожен) и 1.5 °C (на Черни връх).

3. ВАЛЕЖИ

Сумите на валежите са около и под нормата в страната. Количеството паднали валежи по планинските върхове е под нормата – на Черни връх 38 %, на вр.Ботев 45 %, на вр.Мургаш 59 %, на вр.Мусала 69 %, на вр.Рожен 73 %.

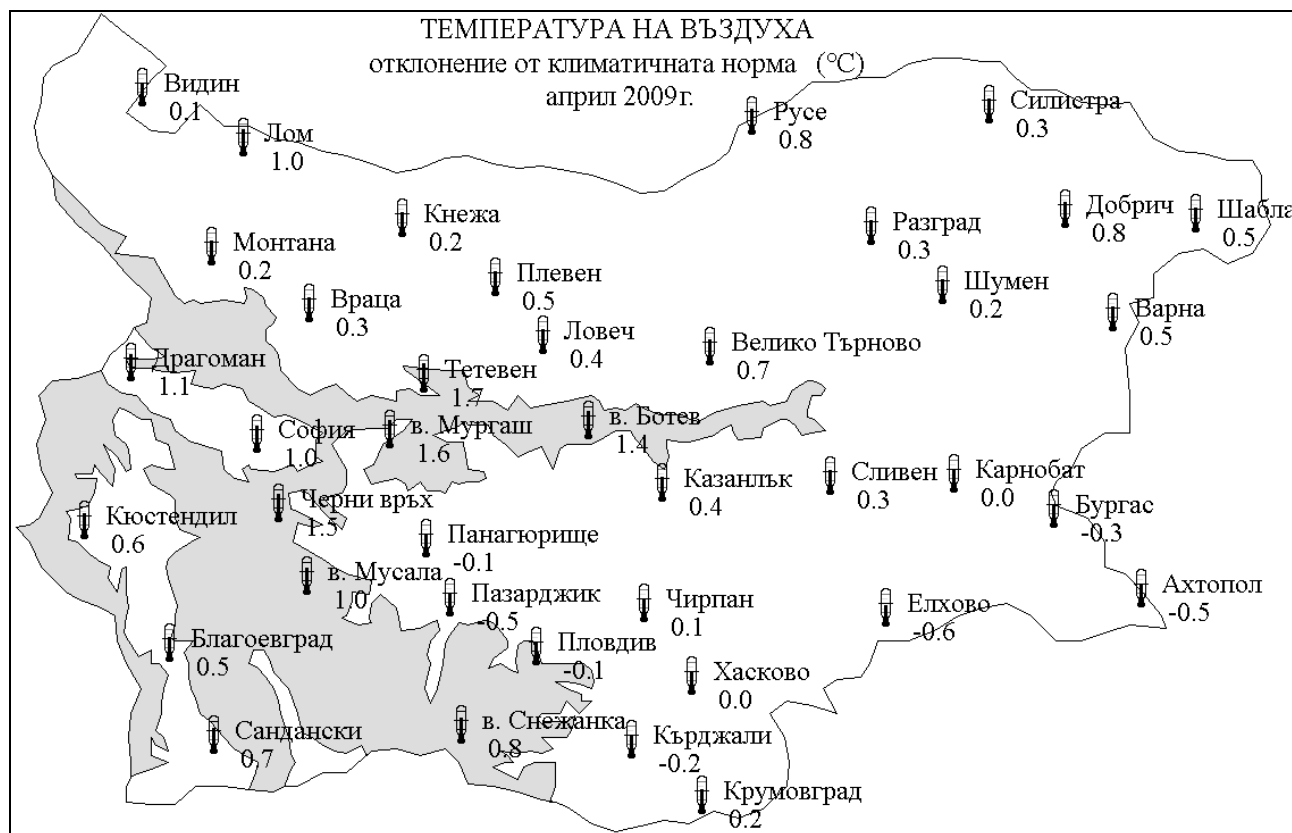
Броят на дните с валеж повече от 1 mm са между 3 и 9, като в Монтана само в два дни е регистриран валеж над 10 mm. Максимални денонощни валежи са регистрирани във Велико Търново на 1.IV (22 mm), във Варна на 14.IV (23 mm) и в София на 21.IV (21 mm).

4. СИЛЕН ВЯТЪР

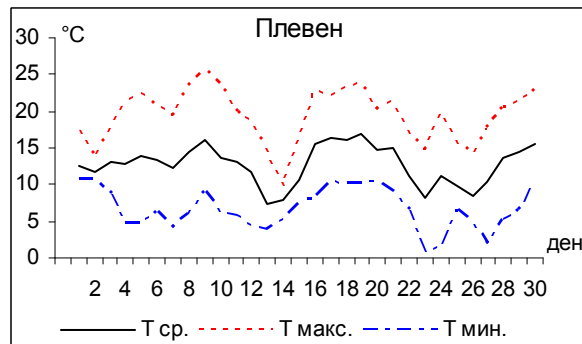
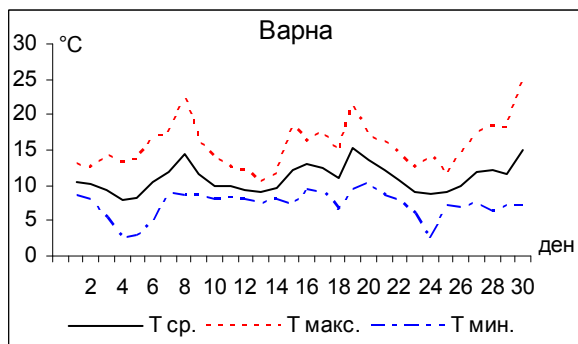
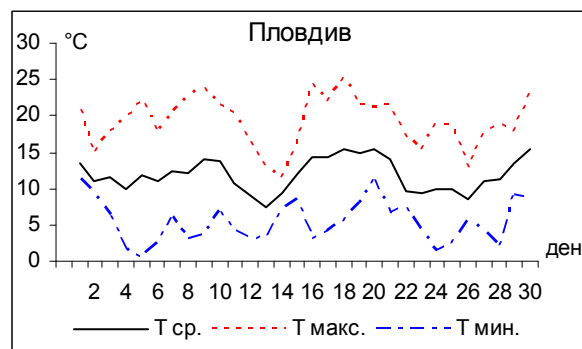
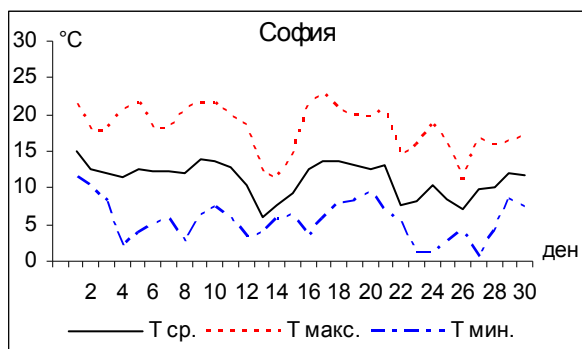
През месеца силни ветрове (със скорост по-голяма от 14 m/s) са измерени в отделни дни. Северни ветрове са духали около 10.IV, през първото и в началото на третото десетдневие в Оряхово със скорост 20 m/s. На 22.IV е измерен силен югозападен вятър (18 m/s) в Кърджали.

По планинските върхове ветровете са силни на 6–7, 11–13, 17–19, 21–22 и 27–28.IV. На вр.Мусала на 22.IV вятърът е силен северен, със скорост 34 m/s, а на вр.Мургаш на 27.IV – силен югозападен, със скорост 34 m/s.

Броят на дните с вятър над 14 m/s варира между 1 и 7 за равнините.

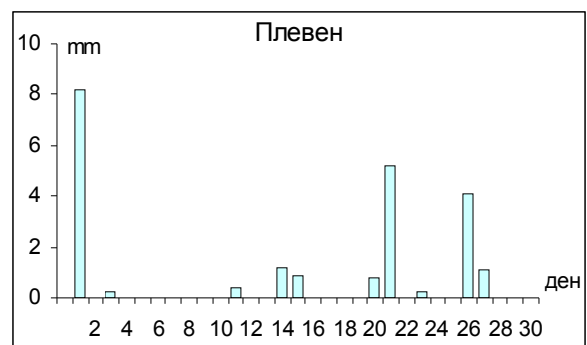
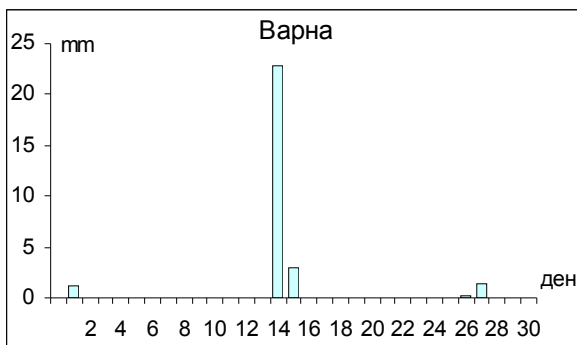
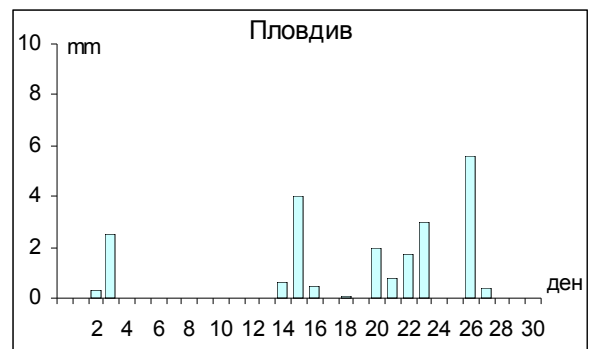
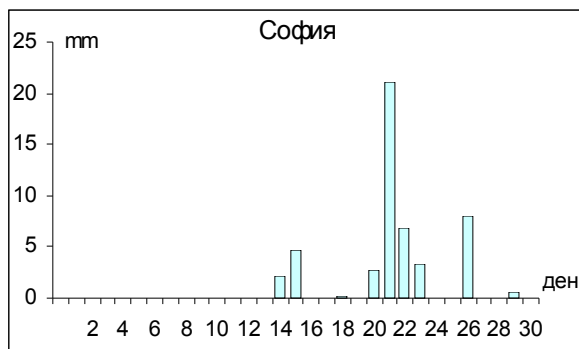

ХОД НА ТЕМПЕРАТУРАТА (°C) ПРЕЗ АПРИЛ 2009 Г.

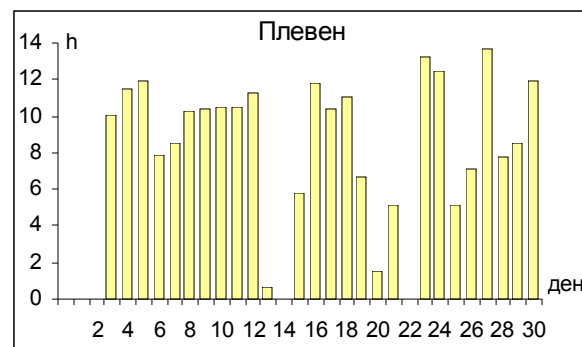
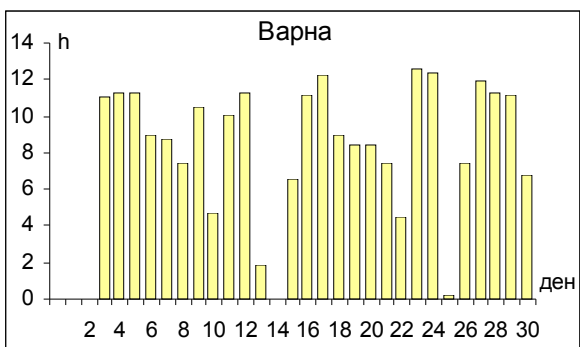
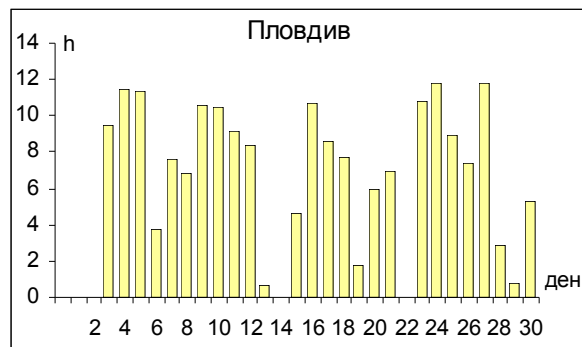
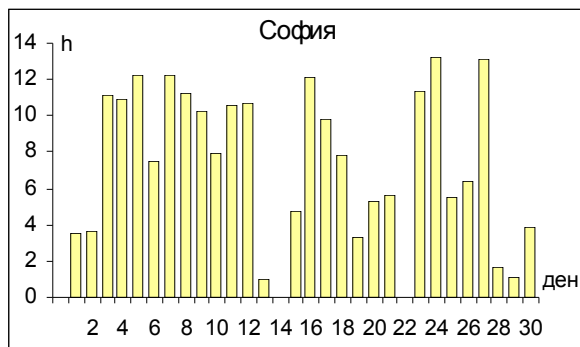

ВАЛЕЖИ (ММ) ПРЕЗ АПРИЛ 2009 Г.

СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ (ЧАСОВЕ) ПРЕЗ АПРИЛ 2009 Г.

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СПРАВКА ЗА МЕСЕЦ АПРИЛ 2009 Г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	Т _{ср.}	ΔT	Т _{макс}	дата	Т _{мин}	дата	сума	Q/Qn (%)	макси-мален	дата	количество валеж (mm)		вятър ≥14m/s	слани
						≥1					≥10			
София	11.2	1.0	23.0	17	0.1	27	49	97	21	21	7	1	0	2
Видин	12.2	0.1	25.4	16	-1.6	24	19	36	9	1	5	0	1	3
Монтана	12.0	0.2	24.5	9	0.6	23	63	116	18	22	9	2	0	0
Враца	12.0	0.3	23.7	19	1.0	23	56	80	17	22	8	1	0	0
Плевен	13.1	0.5	25.6	9	0.8	23	22	46	8	1	5	0	2	0
В.Търново	12.9	0.7	25.4	19	0.5	23	35	55	22	1	6	1	0	2
Русе	13.8	0.8	26.8	30	2.7	13	15	28	6	14	5	0	1	0
Разград	11.0	0.3	22.6	19	0.2	23	22	42	6	1	5	0	1	3
Добрич	10.0	0.8	24.2	19	-3.5	4	22	50	12	14	4	1	3	9
Варна	10.8	0.5	24.8	30	2.4	24	28	65	23	14	4	1	1	1
Бургас	10.6	-0.3	24.2	30	2.6	24	19	38	10	14	3	0	7	0
Сливен	11.9	0.3	23.8	19	2.5	24	25	54	12	1	4	1	2	1
Кърджали	11.7	-0.2	24.1	20	0.6	24	26	50	17	23	5	1	3	4
Пловдив	12.1	-0.1	25.2	18	0.0	5	22	51	6	26	6	0	0	3
Благоевград	12.5	0.5	24.5	17	1.4	27	31	71	12	22	4	1	0	1
Сандански	14.1	0.7	25.4	5	4.4	27	26	67	10	15	7	0	1	0
Кюстендил	11.7	0.6	24.6	17	-0.2	27	49	106	15	22	7	1	0	1

ΔT – отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn – процентно отношение на месечната валежна сума спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961–1990 г.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

За равнините средната облачност през месеца е между 3.4 и 6.9 десети от небосвода, което е около и под нормата за България. Броят на ясните дни е между 2 (за София, под нормата) и 14 (за Образцов Чифлик, над нормата).

Броят на мрачните дни е предимно под нормата за страната и варира между 4 (Образцов Чифлик, под нормата) и 16 (Кърджали, над нормата). За Черни връх и вр.Мусала средната облачност е 6.1 и 6.5 десети, с по 1 ясен и с по 9 и 10 мрачни дни съответно.

6. ОСОБЕНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли, предимно краткотрайни и редки, са наблюдавани в 17 дни през април (за сравнение – 14 дни през април 2008 г.). С наблюдавани мъгли в повече метеорологични станции главно в Северна България е периодът 1–3.IV. В крайдунавските места мъгли са се образували в сутрешните часове 3 дни, а по Черноморието – 4 дни.

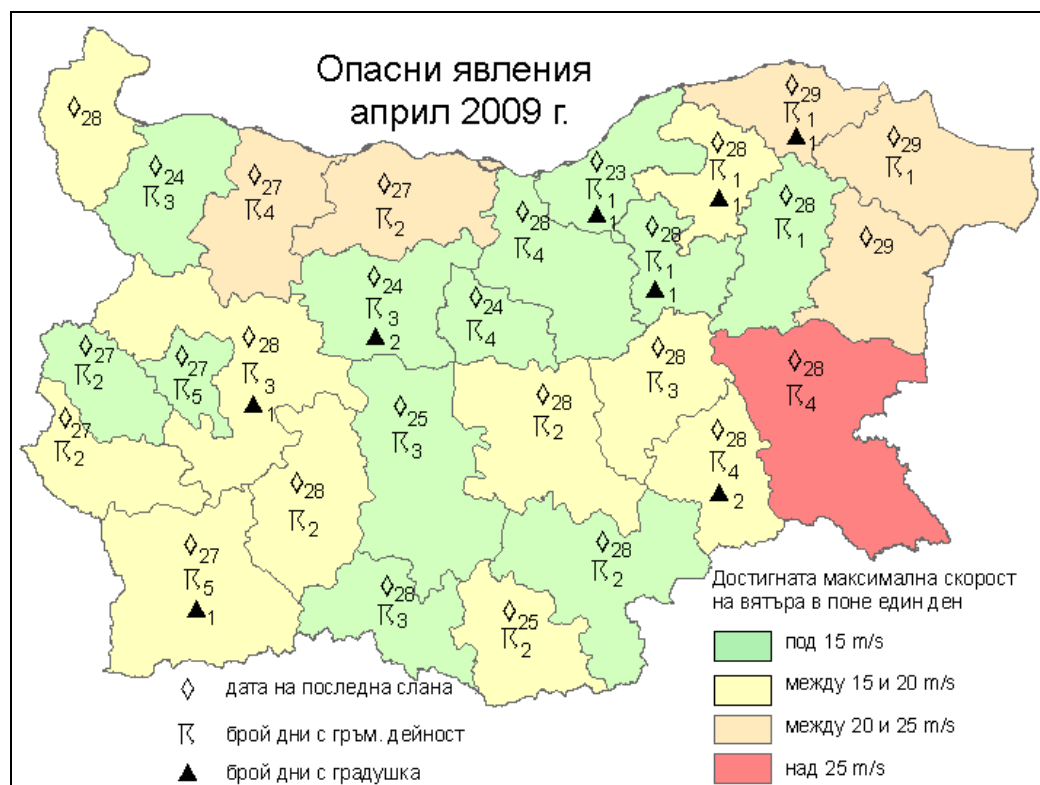
Гръмотевични бури са наблюдавани в 15 дни от месеца (за сравнение – 12 дни през април 2008 г.). Сравнително повече станции са отбелязали гръмотевична дейност на 19, 20 и 30.IV.

Градушки са паднали в 4 дни от месеца (за сравнение – в 5 дни през април 2008 г.), като на повече места са наблюдавани на 26.IV по студения фронт.

Слани са наблюдавани в периода 4–8.IV, 23–25.IV и 27–29.IV, предимно в 7 области от Северна България и в 8 области от Южна България.

Опасни и особено опасни явления

Силни ветрове (Бургас 34 m/s, Люляково 20 m/s), на места с интензивни валежи (Кюстендил 15 mm) по процеса от 21–22.IV, са нанесли локални щети (паднали дървета, щети по покриви, преливане на малки реки, закъсали коли и др.) в няколко области според съобщения на НС Гражданска защита. Съобщения за щети (свлачища и пропадане на земни маси) от валежите и вятъра на 13–14.IV има и от Смолянска област (Борино, Неделино).

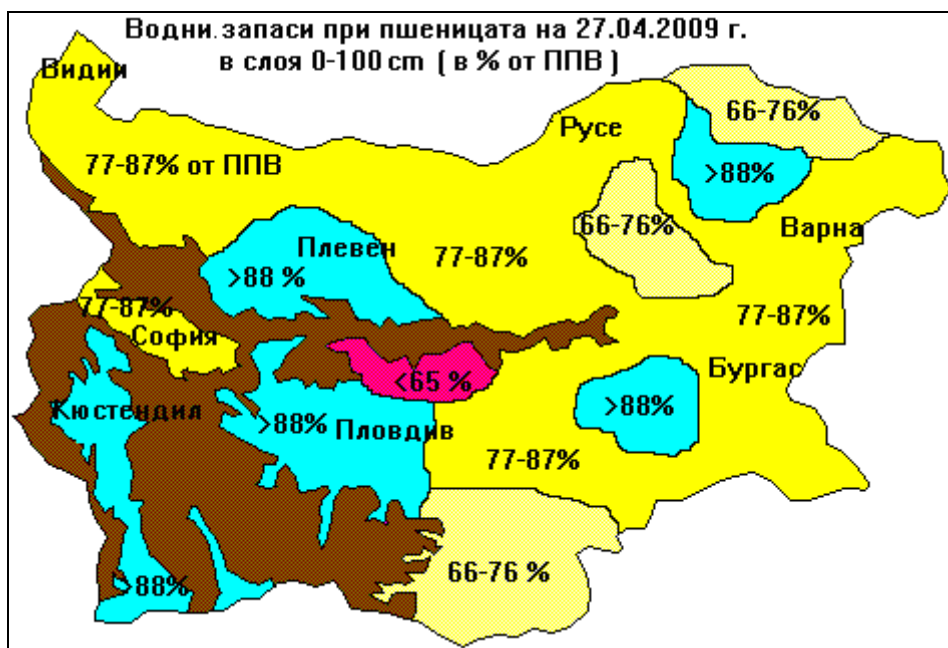
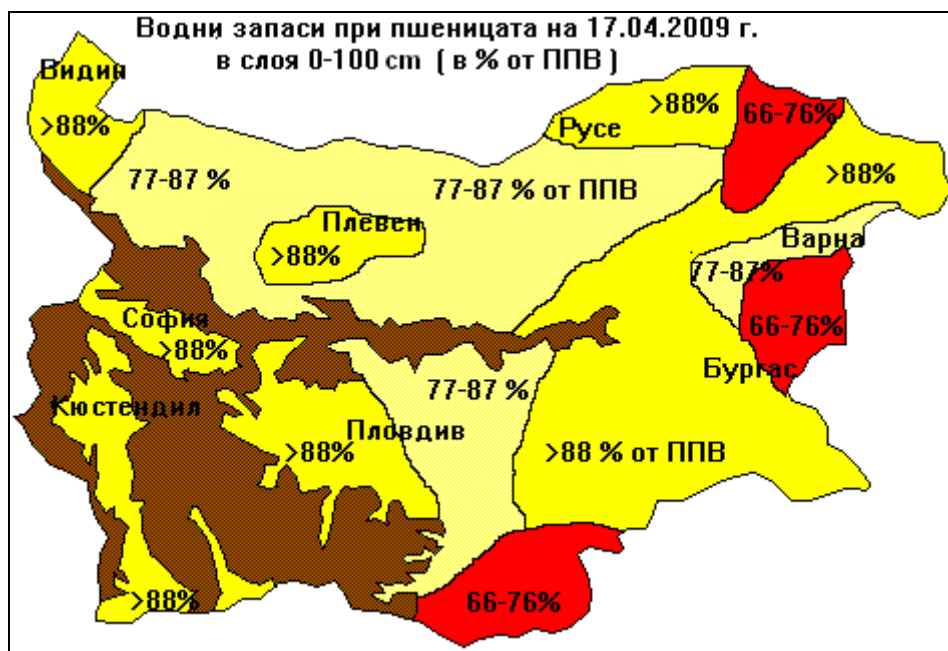
II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През април състоянието на почвата и количеството на водните запаси се определяше основно от процесите на есенно-зимното влагонатрупване и в по-малка степен от падналите поднормени валежи през месеца. През първата седмица на месеца хладното за сезона време и преваляванията главно в Северозападна България и подбалканските полета възпрепятстваха провеждането на селскостопанските работи.

Влагозапасяването в горните и по-дълбоки слоеве на почвата в началото на април бе на много добро ниво и на 7.IV запасите от влага при житните култури в 100-сантиметровия почвен слой бяха почти навсякъде между 82 и 99 % от ППВ. Изключения се наблюдаваха единствено в районите на Силистра, Кюстендил и Долен Чифлик, където влагозапасите при зимните житни култури в еднометровия слой на почвата бяха между 71 и 81 % от ППВ. В края на първото десетдневие на месеца подобрението на топлинните условия и спирането на валежите позволяваха качествено провеждане на сезонните механизирани обработки на почвата.

През второто десетдневие на април по-интензивни валежи бяха наблюдавани единствено в районите на Варна, Кюстендил, Монтана и Враца ($17-26 \text{ l/m}^2$), а в останалите части от страната преваляванията не надхвърляха $10-12 \text{ l/m}^2$, което определяше и разликите в нивата на почвеното влагозапасяване. На 17.IV при измерване на водните запаси при пшеницата в еднометровия почвен слой беше констатирано, че те са в границите 66–99 % от ППВ. Най-ниски (66–76 % от ППВ) бяха запасите от влага в крайните североизточни и отделни източни и южни райони, където паднаха валежи под 10 l/m^2 , а най-високи (88–99 % от ППВ) – в Югозападна България и крайните северозападни части, както и в отделни райони на Дунавската равнина (вж. прил. карта).

*

Предимно сухото време през периода 21–30.IV не доведе до съществена промяна в нивото на почвените влагозапаси. Падналите валежи през втората половина на месеца бяха по-обилни предимно в Западна България. В североизточните райони и в Подбалканските полета преваляванията бяха под нормата, което определяше незадоволителното ниво на влагозапасите в 50- и 100-сантиметровите почвени слоеве (60–76 % от ППВ). Общият воден запас в еднометровия почвен слой при пшеницата и ечемика при последното за месеца измерване на 27.IV беше между 66 и 99 % от ППВ. Изключения се наблюдаваха единствено в района на Казанлък, където влагозапасите бяха под 65 % от ППВ. Незадоволителни за сезона бяха запасите от влага при пшеницата в районите на Силистра, Разград, Търговище и в крайните южни части на страната (66–76 % от ППВ – вж. прил. карта).

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

След топлото за сезона време в края на март, в началото на април настъпи чувствително понижение на дневните температури и нормализиране на топлинните условия. През първата седмица от месеца на отделни места в страната бяха регистрирани отрицателни минимални температури: Добрич (–4 °C), Казанлък (–1 °C), Чирпан (–1 °C), Драгоман (–1 °C), Карнобат (–3 °C). Тези стойности са над критичните за встъпилите във фазите разпукване на плодните пъпки и поява на венчелистчета овощни култури и повреди не са констатирани.

В края на първото десетдневие настъпи подобрене на топлинните условия, което доведе до ускоряване на вегетацията на земеделските култури. В резултат на високите температури, с максимални стойности достигнали на места в Северна България до 25–26 °C (Монтана, Кнежа, Ловеч, Плевен, В.Търново, Русе), значителна част от есенните посеви встъпиха във фаза вретене (вж. прил. карта).

В началото на второто десетдневие настъпи отново чувствително понижение на температурите и значителна промяна в агрометеорологичните условия. Хладното за сезона време до средата на месеца ограничаваше развитието на земеделските култури. Падналите слани на 12 и 13.IV на места в Североизточна България (в районите на Добрич и Варна) нанесоха повреди (над 10 %) по цветовете на прасковата и кайсията.

От средата до края на второто десетдневие агрометеорологичните условия бяха благоприятни за масово встъпилите във фаза вретене зимни житни култури. В полските райони на страната в 10-сантиметровия почвен слой температурите достигнаха подходящи стойности за сеитба на царевица за зърно. През второто десетдневие при градинския грах бе наблюдавана фаза трети същински лист.

През третото десетдневие на април развитието на земеделските култури протече със забавени темпове при поднормени температури. Падналите слани през последната седмица на месеца нанесоха сериозни повреди

по овощните култури, лозата, ягодата, картофите, фасула и др. Най-сериозни са щетите в Североизточна България, където силните ветрове и слани унищожиха и значителна част от плодвата реколта. В Силистра от

силния вятър опадаха 10 % от завръзките при кайсията и 60–80 % от съцветията при ореха. Допълнителни повреди бяха нанесени от сланата на 23.IV.

В агростанция Главиница са констатирани повреди при трайните насаждения – кайсия (90 %), слива (80 %), орех (90 %), лоза (70 %). В района на Суворово повредите от сланите по картофите, орехите и черешите достигнаха до 25–30 %. В Генерал Тошево силната слана на 24.IV и по-слабата на 23.IV унищожиха 30–40 % от цветовете на прасковите.

В Южна България пораженията от сланите на 24, 25 и 26.IV при ореха достигат на места до 100 % (Малко Търново). Повреди до 10–15 % са установени по овошките (завръзи) и лозата (измръзнали листа) в района на Хасково. В района на Карнобат при костилковите овошки (череша, кайсия) те достигат до 50 %, при семковите (ябълка, круша) до 20–30 %, при бадема до 20 %, при ягодите до 100 %. Установени са и повреди от измръзване при картофите.

През последните дни на април настъпи затопляне на времето, с максимални температури на места до 24–25 °C и значително подобрене на агрометеорологичните условия. През третото десетдневие на април грахът на отделни места в южните райони на страната образува съцветие. При лозата бе наблюдавано развитие на 1–3 лист, а на единични места и отделяне на реса.

В края на април пшеницата и ечемикът в отделни райони на Източна и Южна България встъпиха във фаза изкласяване (вж. прил. карта). При слънчогледа и царевицата, засети през първата половина на април, преобладаваха фазите поникване и начално листообразуване (вж. прил. карти).

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През по-голямата част от месеца, вследствие на поднормените валежи, условията бяха подходящи за провеждане на сезонните полски работи – сеитба на царевица, слънчоглед, картофи и средно ранните пролетни култури, за торене и внасяне на хербициди, за извършване на растително-защитни пръскания при овощните култури. През третото десетдневие на месеца на много места в Южна България започна сеитбата на топлолюбивите пролетни култури (памук, фъстъци, фасул) и разсаждането на зеленчуковия разсад.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

1. ХИМИЧЕСКО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

Съдържанието на серен и азотен диоксид, както и на фенол в атмосферата на София е по-ниско от еднократните и среднодневните пределно допустими концентрации (ПДК) и многогодишните средни месечни стойности (МСМС). Всяко шесто измерване на сероводород е над еднократната ПДК. Няма стойности над МСМС. Наблюдавани са и 12 случая на слабо превишение на средноденонощната ПДК за същия замърсител.

В Бургас не са регистрирани превишения на ПДК на всички наблюдавани замърсители на въздуха.

В Плевен са измерени в 5 дни от месеца слаби превишения на средноденонощната ПДК за прах.

В Пловдив са регистрирани в 11 дни от месеца стойности, надвишаващи средноденонощната ПДК за прах. Максималната стойност е регистрирана на 21.IV и е около 1.5 пъти над нормата.

2. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

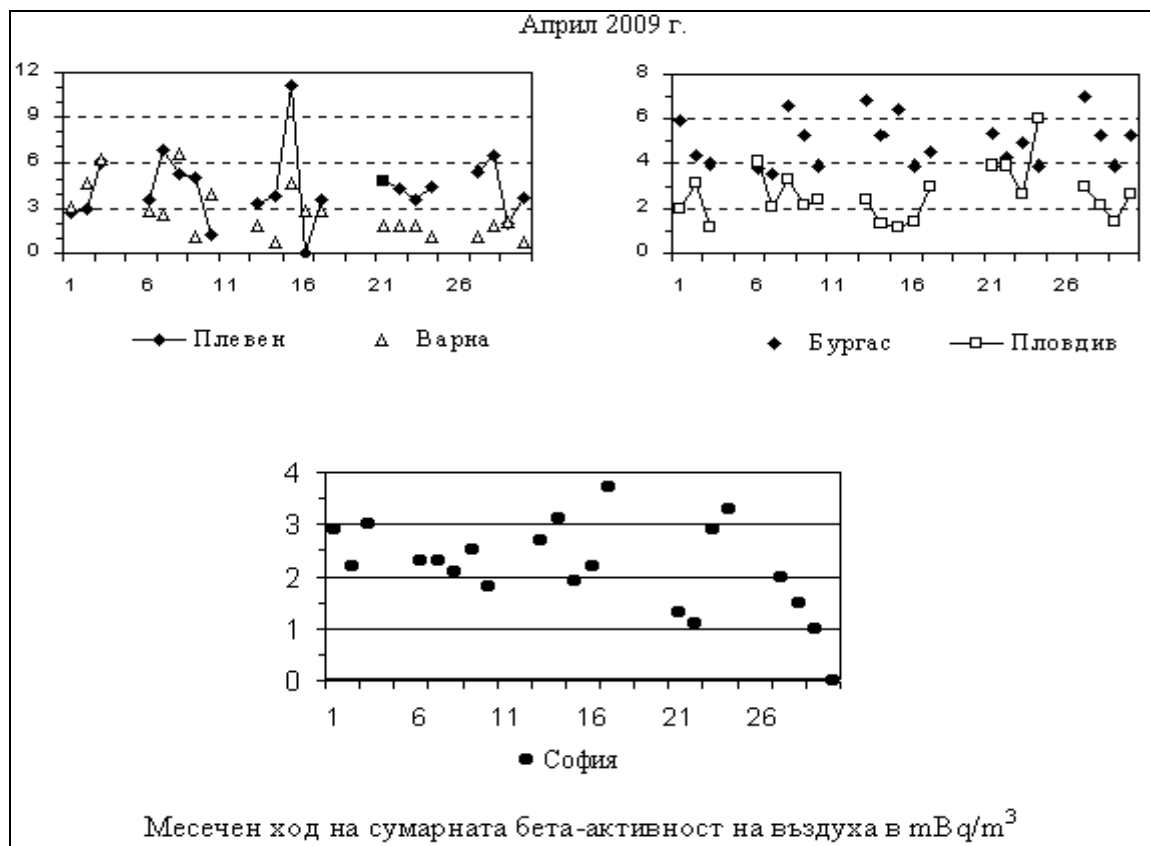
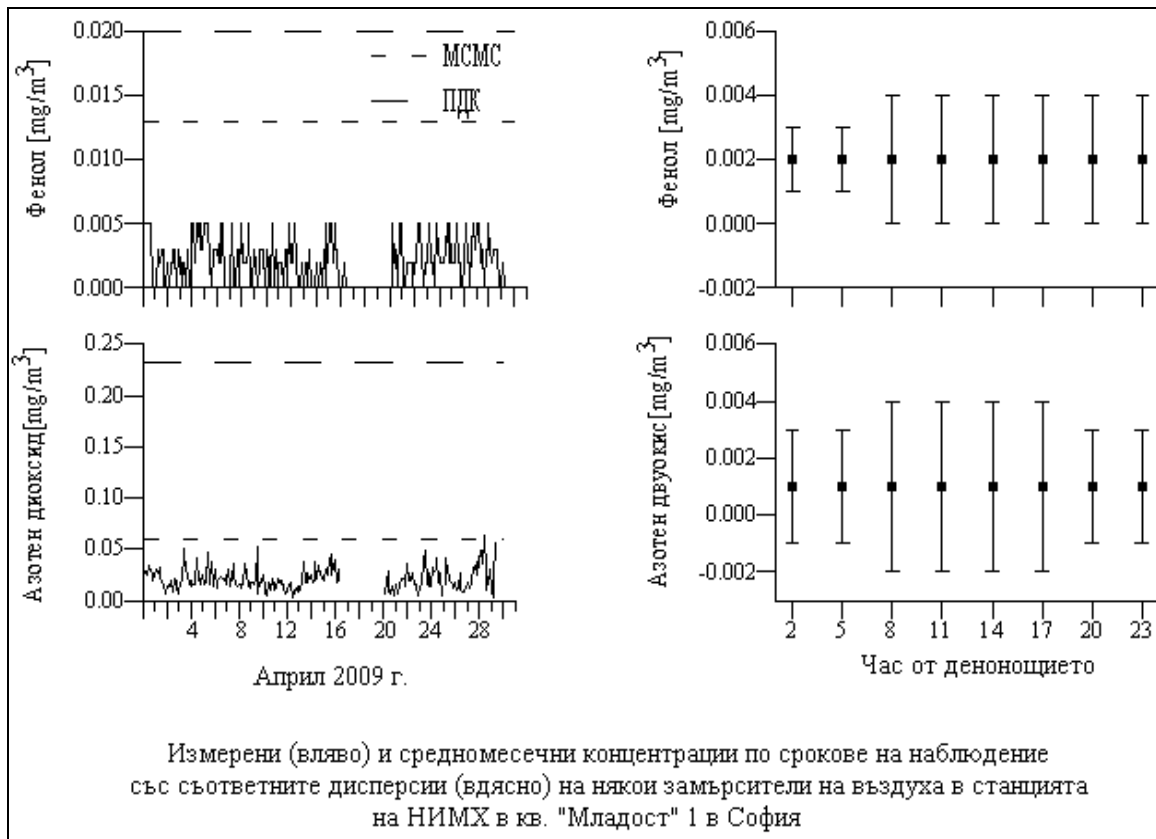
Пробите за анализ на киселинността на валежа се събират 4 пъти в денонощието (на 6 часа) в 33 синоптични и 5 климатични станции на територията на цялата страна.

Средните месечни стойности на рН за пунктовете са в киселинната област на скалата в 96.8 % от всички станции, като най-киселинни са средномесечните стойности в Бургас (рН=4.2), а най-алкални – във Видин (рН=6.9).

3. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

Атмосферните проби за оценка на радиоактивността на атмосферата се вземат, обработват и измерват регулярно в регионалните лаборатории от мрежата на НИМХ-БАН в София, Пловдив, Варна, Бургас и Плевен.

Средните месечни стойности на общата бета-радиоактивност на атмосферния аерозол в приземния въздух през април 2009 г., измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, варират от 2.2 до 5 mBq/m³. Средните стойности са сравними с тези за март. С изключение на Варна, измерените максимални дневни стойности са по-високи от регистрираните през март. При интерпретацията на данните трябва да се има предвид, че поради преустановяване на дежурствата в лабораториите, набирането и измерването на аерозолни проби през почивните и празнични дни е спряно.

Запазват се непрекъснатите наблюдения върху вариациите в атмосферните отлагания и валежите. Стойностите на дългоживущата обща бета-радиоактивност на атмосферните отлагания и валежите са в границите на нормалните за станциите от мрежата на НИМХ в страната.

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

Падналите валежи през различни периоди от април увеличиха по-съществено оттока само на крайните югозападни реки Струма и Места и слабо повлияха на останалите наблюдавани реки в страната. Общият обем на речния отток през април намаля в Дунавския водосборен басейн с 27 %, в Черноморския водосборен басейн с 50 %, а в Беломорския водосборен басейн се увеличи с 4 % в сравнение с оттока през март. Спрямо нормата за април оттокът на реките остана по-малък в Дунавския водосборен басейн с 14 %, в Черноморския водосборен басейн със 77 %, в Беломорския водосборен басейн с 3 %.

В Дунавския водосборен басейн няколко пъти през април, главно през първите дни и през втората половина на месеца, беше регистрирано повишаване на нивата на почти всички наблюдавани реки с 10 до 46 cm, а на реките Осъм при Изгрев и Янтра при Каранци с 60 до 93 cm. Повишенията бяха неголеми и краткотрайни, последвани от продължително спадане на речните нива. Средномесечният отток на всички реки в Дунавския водосборен басейн през април значително намаля в сравнение с оттока през март и при всички пунктове за наблюдение остана по-малък от нормата за месеца.

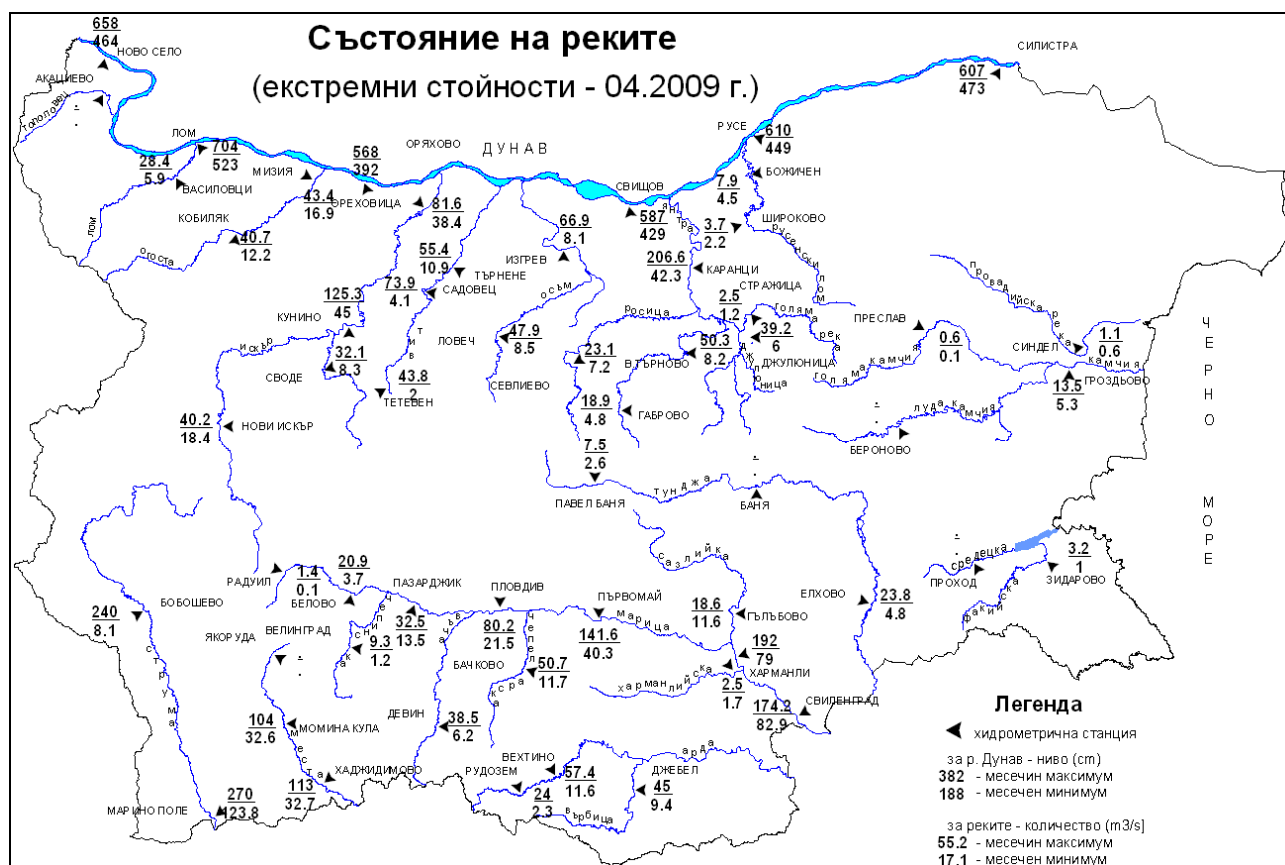
В Черноморския водосборен басейн през първата седмица на април беше регистрирано значително намаляване на оттока и понижаване на речните нива. През останалата част от месеца реките протичаха с почти постоянен отток и незначителни денонощни колебания на нивата. Средномесечният отток на всички наблюдавани реки в този водосборен басейн е по-малък от оттока през март и е под нормата за април.

В Беломорския водосборен басейн през по-голямата част от април наблюдаваните реки се характеризираха с почти постоянен отток, със слабо изразена тенденция към намаляване. Повишаване на речните нива (с 10 до 53 cm) при повечето пунктове за наблюдение беше регистрирано през отделни дни от април, като по-съществено беше повишението на нивата на реките от Западнбеломорския водосборен басейн. Средно за месеца речният отток при повечето пунктове за наблюдение намаля в сравнение с оттока през март. С увеличен отток спрямо март останаха реките Марица в участъците Радуил-гара Белово и Първомай-Свиленград, както и родопските притоци на реката, Тунджа при Павел Баня, Струма и Места. Спрямо нормата

за април, оттокът на повечето наблюдавани реки в Беломорския водосборен басейн остана по-малък, с изключение на реките Струма и Места по целите течения и р.Тунджа при Павел Баня. Средномесечният отток на тези реки надвиши месечните си норми.

Общият обем на речния отток към крайните створове на по-големите реки в страната е 1509 млн.м³, с 16 % по-малък от оттока през март и с 6 % под нормата за април.

През април нивото на р.Дунав в българския участък беше с тенденция към повишаване. Средномесечното ниво на реката при всички пунктове за наблюдение е с 53 до 60 cm по-високо в сравнение с март и с 25 до 56 cm над нормата за април.

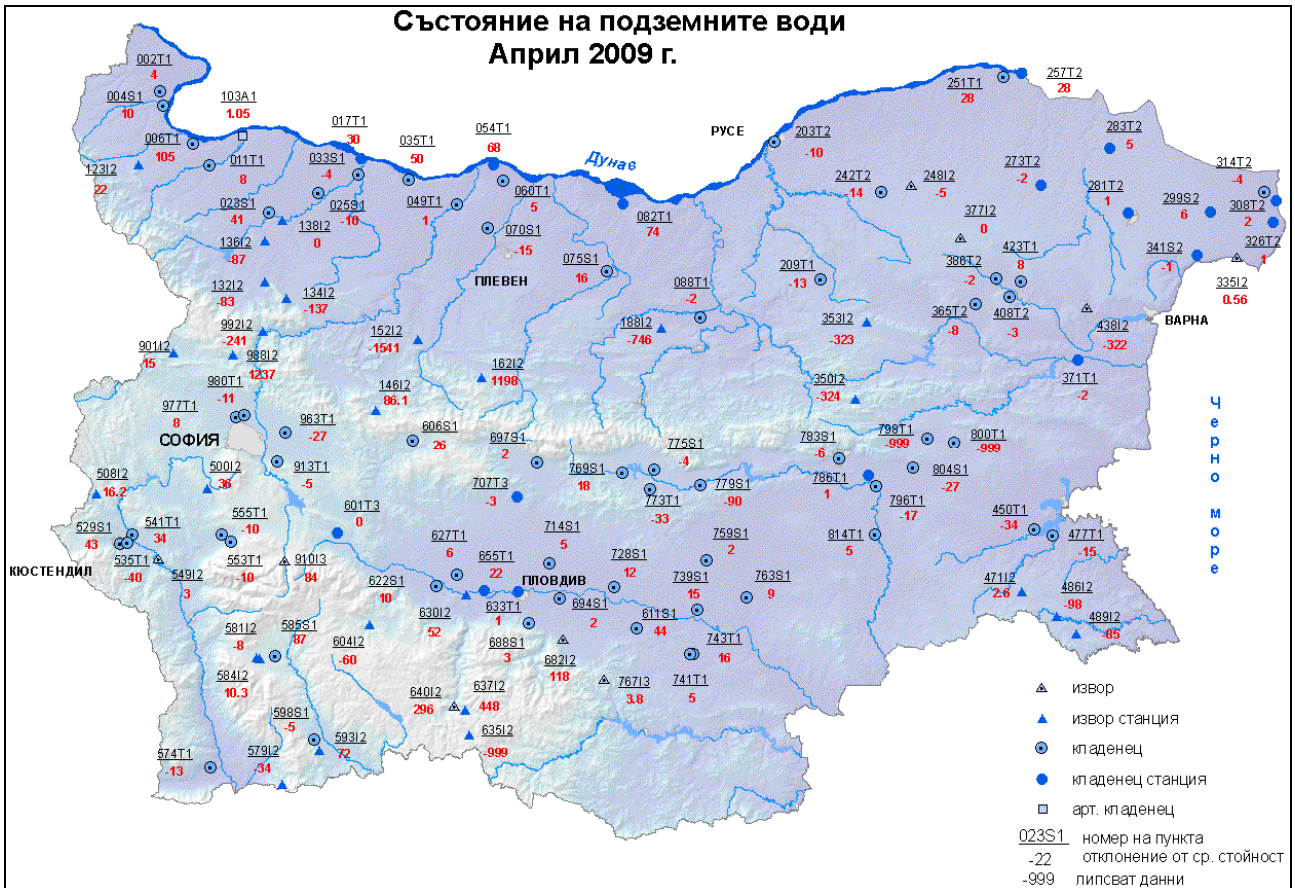
Забележка: Данните са от 08 ч.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

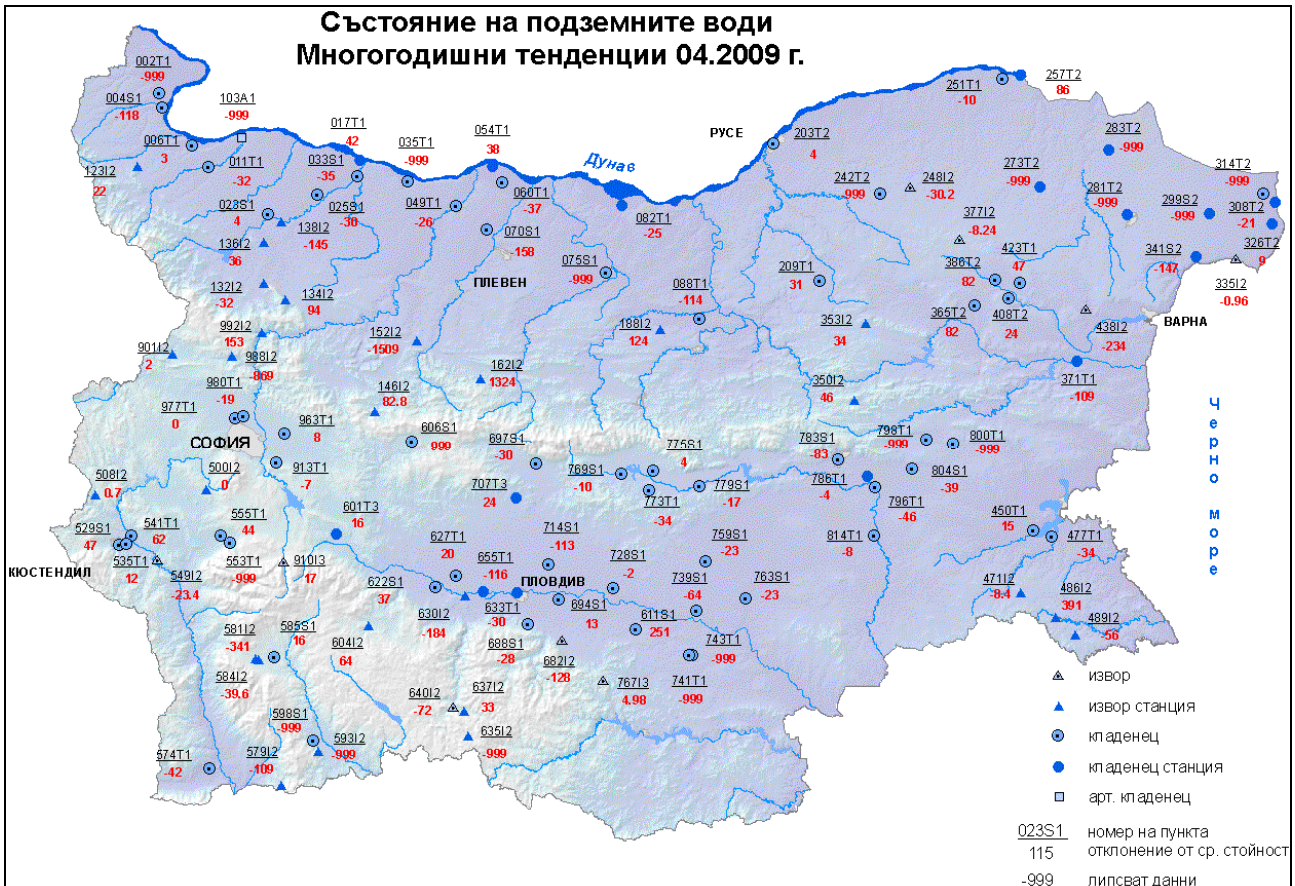
През изминалия период изменението на дебита на изворите се характеризираше с големи пространствени вариации и слабо изразена тенденция на покачване. Повишение на дебита беше установено при 19 наблюдателни пункта или в около 53 % от случаите. Най-съществено беше повишението на дебита в Етрополски, Гоцеделчевски, Настан–Триградски и Куклен–Добростански карстови басейни, както и в басейна на Тетевенска антиклинала. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са над 150 % (от 151 до 209 %) от стойностите през март. Понижение на дебита беше установено при 17 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то в Бистрец–Мътнишки и Ловешко–Търновски карстови басейни, както и в басейна на Преславска антиклинала. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 31 до 53 % от стойностите през март.

За нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) пространствените вариации бяха със слабо изразена тенденция на покачване. Повишение на водните нива с 1 до 105 cm спрямо март беше регистрирано при 39 наблюдателни пункта или в около 57 % от случаите. Най-съществено беше повишението на нивата на места в терасите на реките Дунав, Огоста, Места и Марица, както и в Кюстендилска котловина. Предимно се повишиха водните нива в терасите на р.Дунав, както и в Горнотракийската низина. Понижение на водните нива с 1 до 90 cm бе установено при 29 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то за подземните води на места в терасите на реките Искър, Русокастренска, Струма и Тунджа, както и в Казанлъшка котловина.

Състояние на подземните води Април 2009 г.

Състояние на подземните води Многогодишни тенденции 04.2009 г.

Положителна тенденция на изменение (от 5 до 16 cm) имаха нивата на подземните води в Хасковския басейн.

Нивата на подземните води в сарматския водоносен хоризонт на Североизточна България имаха пространствено разнообразие на вариациите с отклонения от средните стойности за март от -1 до 6 cm и преобладаваща положителна тенденция.

Нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха голямо пространствено разнообразие на вариациите по отношение на стойностите през март и много по-добре изразена тенденция на спадане. Разнообразни вариации на изменение от -8 до 8 cm с много добре изразена тенденция на спадане имаха нивата на подземните води в малм-валанжкия водоносен комплекс на Североизточна България. Разнообразни вариации (от -14 до 28 cm), но без добре изразена тенденция, имаха нивата на подземните води в барем-аптския водоносен комплекс на същия район на страната. Повишиха се нивата на подземните води в подложката на Софийския грабен, както и в приабонската система в обсега на Пловдивския грабен съответно с 2 и 16 cm. Понижиха се нивата на подземните води в обсега на Средногорската водонапорна система с 3 cm, а останаха без изменение в Ихтиманската система. Повиши се дебитът на подземните води в обсега на Ломско-Плевенската депресия и във Варненски артезиански басейн съответно с 1.05 и с 0.060 l/s, а остана без изменение в обсега на Джермански грабен.

В изменението на запасите от подземни води през април беше установена слабо изразена тенденция на спадане при 58 наблюдателни пункта или в около 56 % от случаите. Понижението на водните нива с 2 до 158 cm спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за април беше най-голямо за подземните води на места в терасите на реките Дунав, Вит, Янтра, Камчия и Марица, в Горнотракийската низина, в сарматския водоносен хоризонт на Североизточна България, както и в приабонската система в обсега на Пловдивския грабен. Понижението на дебита, с отклонения от нормите от 0.96 до 1509 l/s беше най-голямо в Градешнишко-Владимировски, Бобошево-Мърводолски, Разложки и Куклен-Добростански карстови басейни, в басейна Златна Панега и в барем-аптския водоносен комплекс на Североизточна България. В тези случаи дебитът на изворите е под 70 % (от 56 до 69 %) от нормите за април. Повишението на водните нива (с 5 до 251 cm) спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности е най-съществено за подземните води на места в терасите на Марица, в Кюстендилска котловина, както и в малм-валанжкия и барем-аптския водоносни комплекси на Североизточна България, където нивата предимно се повишиха. Покачването на дебита, с отклонения от месечните норми от 0.70 до 1324 l/s, беше най-голямо в Етрополски карстов басейн, в басейна на Тетевенска антиклинала и в част от басейна на Стойловска синклинала, както и в басейна на студени пукнатинни води в Източнородопски район. В тези случаи дебитът на изворите е над 150% (от 166 до 276 %) от нормите за април.

Генерален директор НИМХ ст.н.с. д-р К. Цанков
Телефон: 975-39-96
Факс: 988-03-80, 988-44-94
Телефонна централа: 462-45-00
1784 София, бул. “Цариградско шосе” 66

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор ст.н.с. д-р П. Симеонов
Редакционен секретар н.с. Ист. д-р Т. Маринова
ст.н.с. д-р В. Казанджиев
ст.н.с. д.ф.н. Ек. Бъчварова
ст.н.с. д-р М. Мачкова
Редакция и компютърна подготовка Б. Калчева

ПОДГОТВИЛИ МАТЕРИАЛИТЕ ЗА БРОЯ

Част I. И. Цоневски, ст.н.с. д-р Т. Андреева, гл. експ. П. Димитрова
Част I.б. ст.н.с. д-р П. Симеонов, н.с. д-р И. Господинов
Част II. Д. Жолева, Я. Маринова, ст.н.с. д-р В. Казанджиев
Част III. н.с. Бл. Велева, ст.н.с. д-р М. Коларова, Л. Йорданова
н.с. Ист. д-р Н. Вълков
Част IV. инж. Г. Здравкова, инж. Б. Христов
Част V. ст.н.с. д-р М. Мачкова
Уеб страница инж. Ц. Младенова

Печат Е. Замфиров
Формат 70/100/8
Поръчка – служебна
Тираж 27
Издание на НИМХ

© Национален институт по метеорология и хидрология, БАН
София, 2009